

TÜRKİYE'DEKİ CITTASLOW KENTLERİ ve 50.000 KİŞİLİK NÜFUS KRİTERİ 1

Aykut Pajo²

ÖZET

Günümüzde insanlar büyük şehirlerde yaşamı olumsuz etkileyen çevre kirliliği, trafik, gürültü, kalabalık vb. uzaklaşmak ve daha doğal yaşanabilir yerler aramaktadırlar. Doğal ve huzurlu bir yaşam arayışında olan insanlar için özgün yapısı, temiz coğrafyası, bozulmamış tarihi ve doğal güzellikleri ile Cittaslow kentleri bir alternatif olarak ortaya çıkmaktadır. Cittaslow kentlerinin çekici tarafları pek çok insanın buralara göç etmesi, yaşam alanı olarak buraları seçme ihtimalini doğurmaktadır. Böylesi bir göç ise Cittaslow olma kriterlerinden olan 50.000 kişilik sınırın aşılması ve Cittaslow kimliğinin kaybedilmesi tehdidini akla getirmektedir. Türkiye de ki Cittaslow Kentleri ile sınırlandırılmış bu çalışmada ilgili kentlerin göç alıp almadığı ve üst sınır olan 50.000 kişilik nüfusu aşip aşmadığı incelenmiştir. Çalışmada öncelikle göç kavramı üzerinde durulmuş, Türkiye de ki göç hareketi ve sebepleri, olumlu ve olumsuz taraflarına değinilmiş, Türkiye de ki Cittaslow Kentleri tanıtılmış, Cittaslow Kentlerimizin Cittaslow olmadan önceki yıldan başlayarak günümüze kadar ki nüfus sayıları incelenmiştir. Sonuç kısmında ise Cittaslow Kentlerimizin göç alıp almadığı tespit edilmiş ve 50.000 kişilik sınıra yaklaşan kentlere çözüm için öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yavaş şehir, Yavaş yemek, Göç, Nüfus artışı, Sürdürülebilirlik

ABSTRACT

Nowadays, people move away environmental pollution, traffic, noise, crowd, etc. in big cities that affect their lifes negatively and they look for more natural places to live. For people who are looking for a natural and peaceful life, the city of Cittaslow is emerging as an alternative with its unique structure, clean geography, unspoiled history and natural beauties. The attractive sides of the Cittaslow cities have the possibility of many people to migrate here, choosing to live here as a living space. Such an immigration reminds that the overcome the limit of 50,000 people, which is the criteria of being a Cittaslow, and the threat of the loss of Cittaslow identity. This study, which is limited to Cittaslow Cities in Turkey, examines whether the cities in question get migrated and exceeded the upper limit of 50,000 people or not. Firstly, the concept of immigration was emphasized in the study, the immigration movements and reasons of Turkey, their positive and negative aspects were mentioned, Cittaslow Cities in Turkey were introduced and Cittaslow Cities' populations were examined starting from the year before they became Cittaslow. In the conclusion part, it is determined that whether Cittaslow Cities have received immigration or not and solutions are suggested to the cities whose population is approaching to 50.000 people limit.

Key words: Cittaslow, Slow food, Migration, Increase in population, Sustainability

¹ Pajo, A. (2015). "Türkiye'deki Cittaslow Kentleri Yerel Yönetimlerinin Destinasyon Pazarlaması Uygulamaları: Vize Örneği", *Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli, adlı tezden üretilmiştir.

² Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, aykut.pajo@klu.edu.tr

GİRİŞ

Göç insanların sosyal, ekonomik vb. sebepler ile zorunlu veya isteğe bağlı yer değiştirmesi olarak tanımlanabilir. Göç hareketlerinin geçmişten günümüze değişik sebepler ile meydana geldiği ve bundan sonra da devam edeceği aşikardır. Bunda ki en önemli etken değişik coğrafyalarda farklı yaşam koşullarının oluşmasıdır. Ülkemizde 1950'li yıllarda sanayileşmenin etkisi ile iş bulma amaçlı büyük şehirlere göç hareketi görülmüştür. Büyük şehirler aldıkları göç neticesinde çeşitli problemler ile karşı karşıya kalmışlardır. Cittaslow kentlerimiz gelişen sosyo – ekonomik şartları ile göç almaya adaydır. Cittaslow kentlerimizin sahip oldukları uygun yaşam koşullarından dolayı göç alması ve 1950'li yıllardan itibaren aldıkları göçler ile sorun yaşayan büyük şehirlerinkine benzer sorunlar yaşaması olasılık dahilindedir.

YÖNTEM

Seçilen konunun insan ve süreçten ayrı düşünülmemesi ve bilgilere ulaşmada kolaylık sağlanması bakımından çalışmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Veriler yerel yönetim temsilcileri ve halk ile yüz yüze görüşülerek ve email şeklinde elde edilmiştir. Araştırma esnasında literatür taramasına başvurulmuş konu ile ilgili broşür, CD., katalog, makale, kitap, tezler incelenmek suretiyle gerekli bilgiler toplanmıştır. Ayrıca güncel bilgilere ulaşmak için kapsamlı şekilde internet taraması gerçekleştirilmiştir. Türkiye Cittaslow ağında yer alan Vize, Akyaka, Seferihisar, Taraklı, Yalvaç, Yenipazar, Gökçeada ve Halfeti'ye gidilerek, yerel yönetim temsilcileri ve esnaflarla görüşülmüştür. Keşfedici ve betimleyici bir çalışma ortaya konmuştur. Çalışma yurt içindeki Cittaslow kentleri ile sınırlı tutulduğu için yurt dışı Cittaslow kentleri araştırma dışında tutulmuştur.

Göç Kavramı ve Türkiye'de Göçlerin Ortaya Çıkmasının Nedenleri

Göç; bir nüfus hareketi olup, sosyo - ekonomik, siyasi ve kültürel açıdan toplum yapısını değiştirebilmektedir (Özer, 2004: 11). Kısa veya uzun süreli, iş veya tahsil amaçlı yer değiştirme de göç şeklinde ifade edilebilmektedir (Sağlam, 2006: 34). Göç, belli bir yerde homojen şekilde dağıtılamayan sosyo - ekonomik fırsatlar neticesinde de oluşabilmektedir (Kaygalak, 2009: 9). Ülkemizde göçün; doğal felaketler, tayinler, evlilik, güvenlik gerekçesi (terör, kan davası, toplumsal baskı vb.), rahat yaşam isteği, huzur vb. nedenler ile ortaya çıktığı da gözlemlenmektedir. Tablo 1 'de Türkiye'de meydana gelen göçlerin nedenleri yer almaktadır. Göç daha çok köyden şehirlere olmakla birlikte, kentten köylere göçe de rastlanmaktadır. Cittaslow kentlerine olan göç konumuz olması sebebi ile hem kırsal kentten göç, hem de büyük şehirlerden Cittaslow kentlerine göç konumuzu oluşturmaktadır. Göçlerin ortaya çıkmasında etkili olan faktörler:

*Köyden kente olan göçlerin sebepleri: Şehirlerin çekici yönleri olan; şehirlerin sahip olduğu iş, sağlık, alışveriş ve eğitim olanakları olarak sayılabilir. Köylerin itici yönleri olan sosyal ve ekonomik şartların sınırlı olması, sağlık, eğitim ulaşım vb. olanakların yetersiz olması sayılabilir.

*Kentten köye olan göçlerin sebepleri: Şehirlerin itici yönleri olan; çarpık yapılaşma, trafik sorunu, gürültü, stres, insan ilişkileri (arkadaşlık, dostluk vb.), geçim sorunu (pahallılık vb.), güvenlik kaygısı vb. sayılabilir. Köylerin çekici yönleri olan; mazot ve gübre desteği gibi tarımı destekleme politikası, hayvancılığa yapılan damızlık ve yem desteği, canlı hayvan borsalarının kurulması, çiftçiye uygun şartlarda kredi açılması vb. sayılabilir.

Tablo 1: Türkiye'deki göç türleri

TÜRKİYE'DEKİ GÖÇ TÜRLERİ	
DAHİLİ GÖÇ	HARİCİ GÖÇ
Sezonluk Göçler (<i>İş amaçlı; pamuk, fındık ve turizm işçisi vb, tatil amaçlı</i>). (Sağlam, 2006: 34).	Beyin Göçleri (<i>Yetişmiş iyi eğitilmiş kişilerin gelişmiş ülkelere göç etmesi. NASA'da çalışan çeşitli ülkelerden uzmanlar</i>) (Gürak, 2008: 121).
Devamlı Göçler (<i>Terör, doğal afet mağdurları vb.</i>)	İşçi Göçleri (<i>Türkiye'den Almanya, Libya, Rusya'ya giden işçiler</i>) (Alper, 2005: 33).
İş Göçleri (<i>Memur tayinleri, inşaat projesi çalışanları vb.</i>).	Mübadele Göçleri (<i>1923 Türkiye - Yunanistan mübadelesi</i>)
Mecburi – İstekli Göçler (<i>Daha iyi yaşam koşulları için devlet vasıtasıyla yapılan göçler. Köylerin toplu halde Ege, Marmara, Akdeniz vb. iş olanakları geniş olan bölgelere yerleştirilmesi</i>).	

Göçlerin Şehirlere Getirdiği Sorunlar

Kentler yoğun göç aldıklarında nüfus yoğunluğunda dengesizlik oluşmakta ve kentin alt yapı, konut vb. konularda yatırım ihtiyacı artış göstermektedir. Kent halkı göç edenleri yadırgadıkları için göç edenler kente uyum sağlamakta sorunlar yaşamaktadır (Özer, 2004: 70). Kente göç neticesinde genel alanlarda verilen çeşitli hizmetlerde (çöp kovaları, heykel, çeşme, park-bahçe, yürüyüş yollarına zarar verilmesi, çevrenin aşırı

kirletilmesi vb.) maliyet artışlarına neden olmaktadır (E. Kaya ve diğerleri, 2008: 42). Düzensiz kentleşme çevre sorunlarının temel kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çevre kirliliğinin yoğun olarak hissedildiği alanlar ise daha çok düzensiz kentleşmenin görüldüğü alanlardır (Tokuçoğlu, 1993: 19). Göçlerin şehirlere getirdiği sorunlar tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: Göçlerin şehirlere getirdiği sorunlar

Çevre ilgili sorunlar	Sosyo-ekonomik sorunlar
*Kalabalıklaşma	*Alınan göç ile alakalı olarak artan işsizlik
*Gürültü	*Kültür çatışmaları (uyum sorunu)
*Trafik sorunu	
*Çarpık yapılaşma	
*Gecekondulaşma	
*Altyapı yetersizliği	

Cittaslow Kavramı ve Türkiye'deki Cittaslow Kentleri

Cittaslow Kavramı

Cittaslow hareketinin doğuşu Slow Food hareketinden kaynaklanmaktadır. Yazar Carlo Pedrini ve onun fikirlerini destekleyenlerin 1986 senesinde Roma şehrinde açılışı gerçekleştirilen McDonald's Restoranı'nı protesto etmek için restorana hamur atması Slow Food Hareketi'nin başlamasına sebep olmuştur (Walter, 2009: 1-3).

Slow Food Hareketi 9.10.1989'da, Paris kentinde bulunan Opera Comique binasında imzalanan manifesto ile resmi manada başlamıştır (Güven, 2011: 114). Slow Food, fast food alışkanlığına ve gıda üretiminde küreselleşme etkilerine karşı duran toplumsal bir hareket olarak yoğun destek görmüştür (Nilsson, 2011: 373).

Carlo Pedrini'ye göre Slow Food Hareketi, insanların lezzet duyarlılığı, yerel ve kültürel değerleri, küreselleşmenin olumsuz etkilerinden korumayı başarabilmektedir (Schneider, 2008: 385).

Cittaslow Hareketi 1999'da eski bir belediye başkanı olan Paolo Saturnin'in girişimiyle doğmuştur. Slow Food Hareketi'nin başkanı olan Carlo Pedrini'ni de Cittaslow hareketine destek vermiştir (Göçkan, 2012: 2).

Cittaslow hareketi 1999 senesinde İtalya'da başladığından beri yerel kaynakların kullanımını, kent geçmişi yansıtan tarihi dokusunun korunmasını ve tüm bunların bilinçli hale gelmiş toplum aracılığı ile sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasını teşvik etmektedir. Sürdürülebilir kalkınma özellikle küçük boyuttaki kasabaların refahı için oldukça önemlidir.

Birçok ülkede küçük kasabaların nüfuslarında düşüşler görülmektedir. Küçük kasabalar göç vermektedir. Bunun önlenmesi için küçük yerel ekonominin canlandırılması, sosyal etkileşimin sağlanması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi gerekmektedir (Semmens ve Freeman, 2012: 353-354).

Slow Food benzeri bir kalkınma hareketi olan Cittaslow, yaşanan şehrin kıymetini bilerek ve şehrin değerlerine sahip çıkarak hayatı daha anlamlı şekle büründürmeyi amaçlamaktadır (Akman ve öte., 2013: 42).

Cittaslow ve Slow Food ağları kişisel üretime, tüketime ve insanların seçim yapabilmesine olanak sağlamakta, ekonomik, sosyal ve ekolojik anlamda sürdürülebilirliği de sağlamaktadır (Kostulska ve öte., 2011: 187).

Cittaslow'un temeli yaşam kültürüne, özellikle de yiyecek-içecek kültürüne dayanmaktadır (Keskin, 2010: 31).

Cittaslow ağına kabul edilmek için kent nüfusunun 50.000'in altında olması gerekmektedir. Cittaslow manifestosunda 7 kategoride gruplandırılmış 70 kural bulunmaktadır (Göçkan, 2012: 3).

Cittaslow ağına girmek için başvuran aday kentlerin birlik tarafından belirlenen kriterlere uygun çalışmalar yapmaları gerekmektedir. Aday kentler, bu çalışmalardan kazandıkları puan toplamı en az 50 olduğunda üyeliğe kabul edilebilmektedir.

Kriter başlıklarından %15 oranında ilave puan kazanabilmekte olan aday kentlerin deneme süresi bir senedir. Kriterler puanlanırken projelerin başlangıç zamanı ve projede gelinen nokta da önemsenmektedir (Üyelik Süreci, 2015). Üyelik kriterleri çevreye, altyapıya, kentsel hayat niteliğine, zirai üretime, turizme, esnaf ve sanatkârlara, konuksevriliğe, farkındalık ve eğitime, toplumsal ahenge ve paydaşlıklara ait politikalar şeklinde 7 ana başlık altında toplanmıştır (Üyelik Kriterleri, 2015).

Türkiye'deki Cittaslow Kentleri

- **Seferihisar:** İzmir'in ilçesi olan Seferihisar, 1080 metre yüksekliğindeki Kızıldağlar'ın yamaçlarında yer almaktadır. İl merkezine 45 km. mesafededir. İlçenin kuzey komşusu Urla'dır. Menderes Irmağının batısında yer alan ilçe güney ve batı tarafında Ege Denizi ile çevrelenmiştir. Sığacık, Akarca ve Ürkmez

plajları mavi bayrağa sahiptir. Seferihisar 3000 yıl öncesine ait Teos topraklarının üzerinde yer almaktadır (Seferihisar'ın Tarihi, 2014). 2009 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.

- **Akyaka:** 2014 yılına kadar belediye iken merkez ilçe nüfusu 2000 kişinin altına düştüğü için Muğla'nın Ula İlçesi'nin mahallesi olmuştur. Kış aylarında nüfusu 1500 kişi civarında seyretmektedir. Güney batısında Gökova Körfezi yer almaktadır. Kuzeyinde yaklaşık 1000 metre yüksekliğindeki Sakartepe, güneyinde Gökova, doğusunda ise Kadın Azmağı (deresi) ve Akçapınar Azmağı (deresi) bulunmaktadır. Akyaka yaklaşık 2500 yıllık antik 'Idyma' yerleşim yerinin olduğu bölgedir. (Güzel Akyaka'mız, 2014). 2011 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Yenipazar:** Aydın İli'nin ilçesi olan Yenipazar il merkezine 40 km. uzakta ve Madran Dağı'nın eteklerinde yer almaktadır. Yenipazar, M.Ö. 2.000 yılında kurulmuş olan Orthosia antik kenti yakınlarında yer almaktadır (Yenipazar, 2014). 2011 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Gökçeada:** Ege denizinin kuzeyinde ve Gelibolu Yarımadası'nın batısındadır. 91 km. kıyı şeridinde sahip olan Gökçeada Çanakkale'nin ilçesidir. Gökçeada, 16 deniz mili uzunluğunda 5 deniz mili genişliğindedir (Yurtseven, 2007: 39-44). 2011 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Taraklı:** Sakarya İli'nin küçük bir ilçesidir. 19. yy. da ipek yolu üzerinde konaklama amacıyla kullanılan Taraklı, aynı zamanda şimşir tarak, kaşık üretimi ve ipek böcekçiliği ile tanınmıştır (Bilgi, 2013: 56). Taraklı'da 19. yy. Osmanlı kent mimarisini yansıtmakta olan ahşap ve üç katlı evler bulunmaktadır (Taraklı'nın Tarihi, 2014). 2011 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Yalvaç:** Yalvaç, Isparta İli'ne bağlıdır. İl merkezinin 105 km. kuzeydoğusunda bulunan ilçe, deniz seviyesinden 1100 metre yüksektedir. Pisidia Antiokhieia antik kenti yakınlarında yer almaktadır (Yalvaç'ın Tarihi, 2013). 2012 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Vize:** Kırklareli'ye bağlı bir ilçedir. 30 km. batısında Pınarhisar bulunan Vize'nin Kırklareli'ye uzaklığı 60 kilometredir. Güneyi ovalık, kuzeyi ise yüksek tepeler ile çevrilidir. Kuzeye gidildikçe rakım yükselmekte ve arazi ormanlık bir hal almaktadır. Büyük bir bölümü I. Derecede Arkeolojik Sit Alanı olan Vize, 2 adet höyük üstüne kurulmuştur (Vize'nin Tarihi, 2014). 2012 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Perşembe:** Ordu'nun ilçesi olan Perşembe'nin eski adı Vona'dır. Vona yarım adasında yer almaktadır. Karedeniz kıyısında yer alan ilçe doğal plajları ile ünlüdür ve şehir merkezinin 13 km. batısında yer almaktadır (Perşembe'nin Tarihi, 2014). 2012 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Halfeti:** Eskiden Runkale olarak anılan ve Şanlıurfa'nın bir ilçesi olan Halfeti'nin Şanlıurfa'ya olan mesafesi 120 kilometredir. Halfeti'nin birkaç mahallesi Birecik Barajı sularının yükselmesi nedeni ile suları altında kalmıştır. Bu nedenle ilçenin yeni yerleşim yeri Karaotlak bölgesi olmuştur (Halfeti'nin Tarihi, 2015). 2013 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Şavşat:** Artvin'in doğusunda yer alan ilçe il merkezine 71 km mesafededir. İlçenin denizden yüksekliği 950-1800 m. arasında değişmektedir. İlçede çok sayıda buzul gölü bulunmaktadır. Şavşat ilçesinin bulunduğu topraklarda, Urartu ve Kimer Kabileleri'nin M.Ö. 900 - 650 yılları arasında yaşamış oldukları bilinmektedir (Şavşat tarihi, 2016). 2015 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.
- **Uzundere:** Erzurum'un ilçesi olan Uzundere il merkezine 84 km. uzaklıktadır. İlçenin denizden yüksekliği 1050 - 2100 metre arasında değişmektedir. Erzurum'un kuzeyinde, Tortum Çayı vadisinde yer almaktadır (Uzundere Hakkında, 2017). 2016 yılında Cittaslow Ağı'na katılmıştır.

Türkiye Cittaslow Kentleri ve Göç

Halk, şehir ve çevre sağlığı, kentsel sürdürülebilirlik ve yaşam kalitesi birbirinden ayrı düşünülemez. Cittaslow Felsefesi tüm bunları ön planda tutan ve her şeyden önce insan sağlığı prensibine sahiptir (Toplu, 2012: 4). Slow Food ve Cittaslow benzer temellere dayanmaktadır. Gelecekte Cittaslow ile ilgili faaliyetlerin yöre turizmini destekleyerek halkın gelirlerinde artışlar sağlaması beklenmektedir (Nilsson, 2011: 373).

Cittaslow hareketi geçmişine/mirasına sahip çıkan, bugünün olanaklarından faydalanan ve en son teknolojiyi kullanarak yaşam kalitesini yükseltme gayesinde olan kentler sayesinde oluşmuştur (Hekimci, 2013: 27). Küçük kentlerde refah seviyesinin daha iyi bir hale getirilebilmesi ancak yöreye has tohumlar kullanılarak yerel ürünlerin üretimi, yerel ürünler ile üretilmiş yemeklerin yöresel usuller ile pişirilmesi ve çevreye saygılı teknolojilerin kullanılması sayesinde gerçekleştirilebilir (Miele, 2008: 137).

Cittaslow faaliyetlerinin önümüzdeki yıllarda yöresel ürünlerin üretimi, turizm vb. konularda iş imkanı yaratması bölge ekonomisine olumlu katkılar sağlayacaktır. Bu tür gelişmelerin gerçekleşmesi zaman almaktadır. Henüz Türkiye Cittaslow Ağı yeni kurulmuştur. Bölge ekonomisinde yaşanacak olumlu gelişmeler, rahat ve huzurlu bir yaşam ortamının yaratılması durumunda Cittaslow kentlerimizin göç alması olasıdır. Cittaslow Kentlerimizin önümüzdeki yıllar için olması muhtemel bir göç hareketine karşı alt ve üst yapı

yatırımlarını hızlandırmaları yerinde olacaktır. Tablo 3'te Cittaslow kentlerimizin ağı katılmadan önceki yıldan başlayarak 2015 yılına dek nüfusları ve yıllara göre artış oranları belirtilmektedir.

Tablo 3: Türkiye'deki Cittaslow Kentleri'nin yıllara göre nüfus değişimleri

İlçe Adı	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Ort
Seferihisar	36335	35960	33588	31213	30769	32655	28603	26945	25830	4,47
Akyaka	11079	11375	11563	11641	12139	12023	12131			-1,47
Yenipazar	12937	12963	13174	13398	13078	13326	13585			-2,03
Gökçeada	8906	8644	8830	8828	8210	7074	7057			3,95
Taraklı	6991	6993	7135	6853	7272	7337	7549			-1,21
Yalvaç	47769	48803	50272	52223	52034	53401	55236			-2,36
Vize	27422	27700	27899	28228	28611	29153	28913			-0,88
Perşembe	31094	31702	32131	32150	32300	32894	33204			-1,06
Halfeti	37930	38345	38737	39609	39893	39835	40464			-1,08
Şavşat	17524	19024	17507	17660	17932	17866	18058			-0,33
Uzundere	8058	8465	8347	8190	8255	8311	8686			-1,21

Kaynak: www.nufusu.com/ilceler, erişim: 30.04.2017.

Türkiye'deki Cittaslow Kentleri'nin yıllara göre nüfus değişimlerinin yer aldığı Tablo 3'e baktığımızda Cittaslow kentlerimizden 50.000 kişilik nüfus barajına en yakın kentler olarak Yalvaç (47.769 kişi), Halfeti (37.930 kişi), Seferihisar (36.335 kişi), Perşembe (31.094 kişi) karşımıza çıkmaktadır. Seferihisar (2011 yılında % - 5,7) ve Gökçeada'da (2014 yılında % - 2,1) dışında düzenli bir nüfus artışı görülmektedir. Seferihisar'ın yıllık ortalama nüfus artışı % 4,7, Gökçeada'nın % 3,95 şeklinde gerçekleşmiştir. Diğer Cittaslow Kentlerimiz olan Yalvaç % -2,36, Akyaka % -2,03, Uzundere % -1,21, Taraklı % -1,21, Halfeti % -1,08, Perşembe % -1,06, Vize % -0,88, Şavşat % -0,33 şeklinde yıllık ortalama nüfus azalması gerçekleşmiştir. Seferihisar ve Gökçeada dışındaki tüm Cittaslow Kentlerimizin dışa göç verdiği görülmektedir. Örneğin Akyaka ilçe merkezi 2.000 kişiden daha az bir nüfusa düştüğü için 6360 sayılı kanun ile kapatılarak Muğla'nın Ula ilçesine bağlı bir mahalle olmuştur. Seferihisar, Taraklı, Akyaka, Gökçeada, Halfeti, Vize, Yenipazar, Perşembe yerel yönetim temsilcileri ve yerel halk (esnaf) ile yapılan yüz yüze görüşmede Seferihisar ve Gökçeada'da da nüfus artışı olduğu teyit edilmiştir. Taraklı, Akyaka, Halfeti, Vize, Perşembe ve Yenipazar ilçelerinde ise gerek temsilciler gerekse halk (esnaf) tarafından herhangi bir nüfus artışı olmadığı ifade edilmiştir. Yalvaç ilçe temsilcisi ile elektronik posta yolu ile iletişim kurulmuş ve herhangi bir nüfus artışı bulunmadığı ifade edilmiştir. Yalvaç halkı (esnaf) ile yüz yüze yapılan görüşmelerde nüfus artışı yaşanmadığı ifade edilmiştir.

SONUÇLAR

Ülkemizde göç olayı insanların iyi, kaliteli, huzurlu, güvenli, iş vb. beklentileri ile sıkça karşılaştığımız bir durumdur. Türkiye'de göçün genellikle kırsal kesimden büyük şehirlere ve daha çok iş imkanları, eğitim, sağlık vb. nedenler ile gerçekleştiğini görmekteyiz. Cittaslow kentlerimiz iyi, rahat, huzurlu vb. yaşam koşullarını oluşturmaları durumunda pek çok insanın yaşamak isteyeceği kentlere dönüşmektedir. Cittaslow kentlerimiz gerçekleştirdikleri alt yapı ve üst yapı projeleri ile sosyo-ekonomik alanlarda olumlu gelişmeler yaratmışlardır. Ancak bu bir süreçtir ve Türkiye Cittaslow ağı henüz çok yenidir. Dolayısı ile bu ağı üye olan kentlerimizin istenen düzeye gelmesi için kat etmeleri gereken epeyce uzun bir yol bulunmaktadır. Cittaslow Türkiye Ağı'nda 01.01.2017 tarihi itibarı ile 11 kentimiz bulunmaktadır. Cittaslow kentlerimizi incelediğimizde hepsinin kendine has özellikleri olan nadide kentlerimizden olduğunu görmekteyiz. Cittaslow kabul edilme şartlarından biri olan nüfusun 50.000 kişiden az olmasına tüm kentlerimiz uymaktadır. Ülkemizdeki Cittaslow Ağı'nda yer alan kentlerimizden 50.000 sınırına en yakın kentimiz Isparta'nın Yalvaç ilçesidir. Bu sınıra yakın olması kriteri sağlamak adına bir risktir. Ancak Tablo 3'ten görüldüğü üzere Yalvaç'ın nüfusunda 2012 yılı dışında son 6 yıldır yaşanan düşüş, 50.000 barajını aşma ihtimalini azaltmaktadır. Görüldüğü üzere Seferihisar ve Gökçeada dışında tüm Cittaslow kentlerimiz göç almak bir yana göç vermeye devam etmektedir. Bunda en büyük etken Seferihisar ve Gökçeada dışındaki Cittaslow kentlerimizde Cittaslow faaliyetlerinin halka ekonomik anlamda dönüşünün olmamasıdır.

ÖNERİLER

Cittaslow yerel yönetimlerinin yöre halkının gelir elde edebileceği yerel halk pazarlarının daha aktif hale getirilmesi, markalaşma, Seferihisar mandalinası, Gökçeada zeytinyağı, Vize ıhlamuru benzeri ürünlere coğrafi işaret belgesi alınması gibi faaliyetleri arttırması gerekmektedir. Dışa verilen göçleri azaltmak için işsizliğin azaltılması ile ilgili tedbirlerin alınması, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının azaltılması için önlemler alınması, şehirlerdeki eğitim, sağlık, ulaşım vb. imkanların kırsal alanlarda da yaygınlaştırılması, kırsal kesimlerde ki tarım, hayvancılık, el sanatları vb. iş olanaklarının gelişmesi için destek kredilerin verilmesi gibi önlemler sayılabilir. Cittaslow kriterlerinden olan 50.000 kişilik limitin aşılması durumuna karşı tedbir olarak öncelikle bölgenin geleneksel yapılarına uygun yapılaşmaya izin vermek, çarpık yapılaşmaya karşı önlem almak, alt yapı

ve üst yapı yatırımlarını planlarken nüfus artışlarına dikkat etmek vb. tedbirler alınmalıdır. 50.000 kişilik limitin aşılması durumunda ise kentin bir bölümünün Cittaslow kimliği ile yola devam etmesi şeklinde bir uygulamaya gidilebilir. Seferihisar ve Gökçeada turizm bölgelerinde, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlere yakın olmanın, yöre insanının yöresel faaliyetler sayesinde gelir elde etmesi neticesinde göç almaktadır. Seferihisar ve Gökçeada dışındaki diğer Cittaslow kentlerimizin de projelerini hayata geçirmeleri ve özellikle yerel halkın Cittaslow faaliyetlerden gelir elde etmeye başlamasıyla beraber göç alır hale gelmesi muhtemeldir.

KAYNAKÇA

- Akman, E., Nergiz, N. ve Akman, Ç. (2013). Sürdürülebilir Bir Kalkınma İçin Yavaşça Acele Et (Festina Lente). Yerel ve Bölgesel Kalkınma Küresel ve Yerel Bakış Açıları. *Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayını*, 1. (1), 37-54.
- Alper, A., M. (2005). *İşçi Dövizlerini Belirleyen Makro Ekonomik Etkenler: Türkiye Örneği*. Uzman Yeterlilik Tezi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İşçi Dövizleri Genel Müdürlüğü, Ankara. <http://www3.tcmb.gov.tr/kutuphane/TURKCE/tezler/ahmetmuratalper.pdf> adresinden 29 Nisan 2017 tarihinde alınmıştır.
- Bilgi, M. G. (2013). Türkiye'nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri. *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29(1), 45-59.
- Göçkan, E. (2012). *İzmir İli Yavaş Şehir Seferihisar Örneğinde Doğal ve Kültürel Yapı Üzerine Araştırmalar*. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir. <http://tez.yok.gov.tr>, (Tez no: 315654).
- Güven, E. (2011). Yavaş Yemek'ten Yavaş Medya'ya Hızlı Tüketime Dair Bir Çözüm Önerisi. *Selçuk İletişim Dergisi*, 7(1), 113-121.
- Güzel Akyaka'mız. (2014). www.akyaka.bel.tr adresinden 10 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Halfeti'nin Tarihi. (2015). www.halfeti.bel.tr adresinden 03 Nisan 2016 tarihinde alınmıştır.
- Hekimci, F. (2013). Sürdürülebilir Bir Kentsel Yaşam Örneği; Yavaş Şehirler. *Bilim, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü Ulusal Verimlilik Kongresi*, (10-12 Aralık 2013), Ankara, 4(1), 27, http://vgm.sanayi.gov.tr/Files/Documents/iv-ulusal-verimlilik-kong-301220_13105001.pdf, adresinden 03 Mart 2014 tarihinde alınmıştır.
- Kaya, E., Şentürk, H., Daniş, O. ve Şimşek, S. (2008). *Modern Kent Yönetimi – I*. İstanbul: Okutan Yayıncılık
- Kaygalak, S. (2009). *Kentin Mültecileri Neoliberalizm Koşullarında Zorunlu Göç ve Kentleşme*. Ankara: Dipnot Yayınları
- Keskin, E., B. (2010). *Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış Olarak Yavaş Şehirler (Cittaslow): Seferihisar Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya. <http://tez.yok.gov.tr>, (Tez no: 273355).
- Kostulska, G., Holowiecka, B. ve Kwiatkowski, G. (2011). Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea? ss. 186-192, http://www.researchgate.net/profile/Elzbieta_Grzalak-Kostulska/publication/260255736_Cittaslow_International_Network_an_Example_of_a_Globalization_Idea/links/00b7d53_5abebc3dcea000000.pdf, adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- Miele, M. (2008). Cittaslow: Producing Slowness Against The Fast Life. *Space and Polity*, 12(1), 135-156, http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13562570801969572?journalCode=cspp20#.VaAGPvmtmk_o, adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- Nilsson, J., H. ve öte. (2011). Cittaslow' Eco-gastronomic Heritage as a Tool for Destination Development. *Current Issues in Tourism*, 14(4), 373-386, http://www.researchgate.net/publication/233349235_Cittaslow_eco-gastronomic_heritage_as_a_tool_for_destination_development, adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- Özer, İ. (2004). *Kentleşme, Kentlileşme ve Kentsel Değişme*. Bursa: Ekin Kitabevi
- Perşembe'nin Tarihi. (2014). www.persembe.bel.tr adresinden 13 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Sağlam, S. (2006). Türkiye'de İç Göç Olgusu ve Kentleşme. *Türkiyat Araştırmaları*, 5(1), 34-44. http://turkoloji.cu.edu.tr/GENEL/serdar_saglam_turkiyede_ic_goc_olgusu_kentlesme.pdf adresinden 29 Nisan 2017 tarihinde alınmıştır.

- Schneider, S. (2008). Good, clean, fair: The rhetoric of the Slow Food Movement. *College English*, 70(4), 384-402.
- Seferihisar'ın Tarihi. (2014). www.seferihisar.bel.tr adresinden 10 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Semmens, J. and Freeman, C. (2012). The value of Cittaslow as an approach to local sustainable development: A New Zealand perspective. *International Planning Studies*, 17(4), 353-375.
- Şavşat Tarihi. (2016). <http://savsat.bel.tr/tarihce> adresinden 30 Aralık 2016 tarihinde alınmıştır.
- Taraklı'nın Tarihi. (2014). www.tarakli.bel.tr adresinden 11 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Tokuçoğlu, B. (1993). Çevre Sorunları ve Kentleşme. *Çevre Dergisi*, 6(1), 19-21
- Toplu, İ., H. (2012). Yavaş Şehirler (Cittaslow/Slow Cities) ve Halk Sağlığı, Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir. <http://tez.yok.gov.tr>, (Tez no: 315655).
- Uzundere Hakkında. (2017). <http://www.uzundere.bel.tr/islemler.asp?x=8> adresinden 12 Ocak 2017 tarihinde alınmıştır.
- Vize'nin Tarihi. (2014). www.vize.bel.tr adresinden 12 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Walter, L. (2009). Slow Food and Home Cooking: Toward a Relational Aesthetic of Food and Relational Ethic of Home. *The Journal of The Center for Food in Community and Culture*, 1(1), 1-23, [http://www.uwgb.edu/cfcc/files/pdf/Slow Food & Home Cooking. pdf](http://www.uwgb.edu/cfcc/files/pdf/Slow_Food_%26_Home_Cooking.pdf), adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- www.nufusu.com/ilceler adresinden 30 Nisan 2017 tarihinde alınmıştır.
- Yalvaç'ın Tarihi. (2013). www.yalvac.bel.tr adresinden 11 Aralık 2013 tarihinde alınmıştır.
- Yenipazar. (2014). www.yenipazar.gov.tr adresinden 09 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Yurtseven, H., R. (2007). *Slow Food ve Gökçeada: Yönetmelik Bir Yaklaşım*. Ankara: Detay Yayıncılık.